

Odpadki v Sloveniji

PROJEKT2.0

Gimnazija Murska Sobota
Pomurska statistična regija
Kategorija B
4. Evropske statistične igre

Sva gimnazijki, ki pogosto razmišljata o aktualni problematiki, onesnaženosti našega planeta, zato sva se letos odločili, da s statističnega vidika raziščeva stanje na področju odpadkov v Sloveniji. Z raziskavo sva hoteli odgovoriti na marsikatero vprašanje, ki se poraja najinim vrstnikom, sodržavljanom in, navsezadnje, tudi nama. Pred začetkom raziskovanja sva si določili cilje, ki sva jih z različnimi metodami dela tudi dosegli.

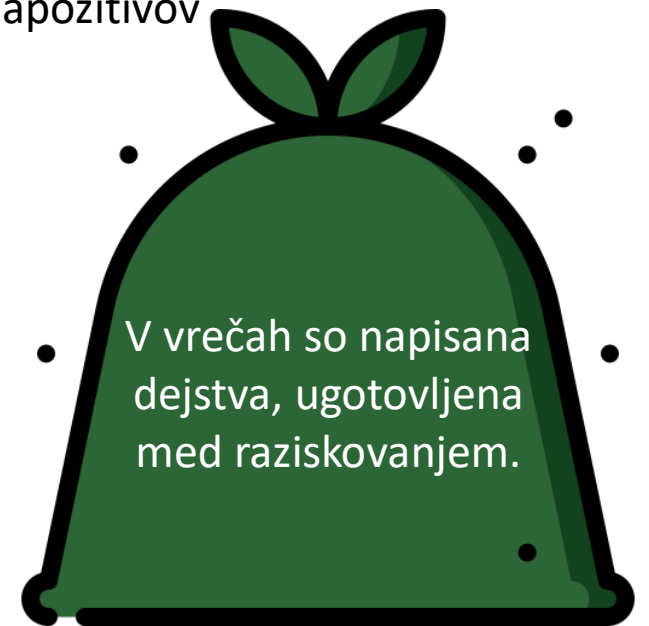
Cilji

S statističnega vidika raziskati in uprizoriti:

- količino ter delitev vseh odpadkov v Sloveniji med letoma 2015 in 2019,
- stanje nevarnih odpadkov v Sloveniji med letoma 2015 in 2019 ter po statističnih regijah v letu 2019,
- stanje komunalnih odpadkov v Sloveniji med letoma 2015 in 2019 ter po statističnih regijah v letu 2019,
- stanje finančnih sredstev, namenjenih za investicije za ravnanje z odpadki med letoma 2015 in 2018,
- stanje finančnih sredstevih, porabljenih za stroške, povezane z ravnanjem z odpadki med letoma 2015 in 2018.

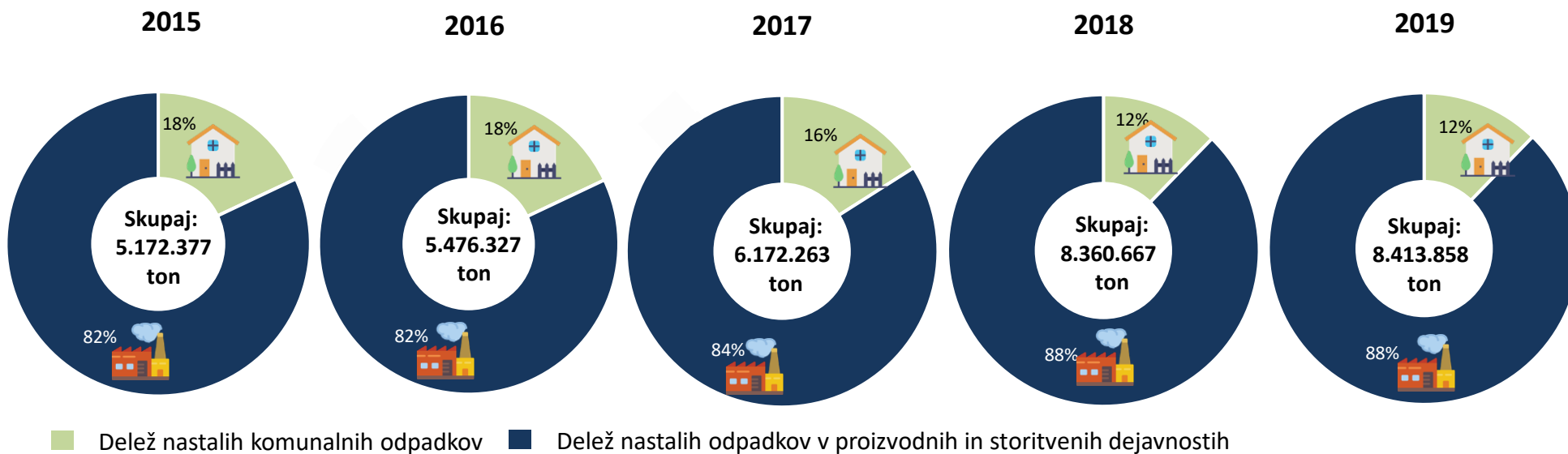
Metode dela

- Microsoft Excel: zbiranje statističnih podatkov, izračunavanje, povezovanje podatkov v tabele in grafikone
- Datawrapper: izdelovanje statističnih kart
- Microsoft PowerPoint: oblikovanje diapozitivov
- Flaticon: urejanje diapozitivov

Na splošno o odpadkih

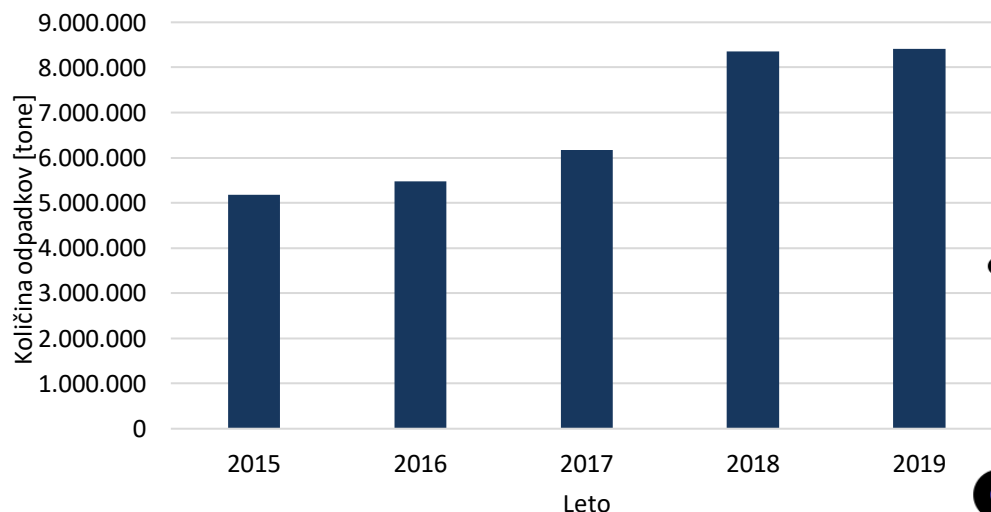
Delitev vseh odpadkov v Sloveniji po letih

Z grafikonov je razvidno, da delež nastalih komunalnih odpadkov upada (med letoma 2015 in 2019 je ta upadel za 6 %), delež nastalih odpadkov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih pa se povečuje (med letoma 2015 in 2019 se je ta povečal za 6 %).

Z grafikona je razvidno, da količina vseh nastalih odpadkov v Sloveniji po letih narašča. Leta 2015 smo v Sloveniji proizvedli 5.172.377 ton odpadkov, leta 2019 pa 8.413.858 ton. Torej se je količina vseh odpadkov v petih letih povečala za 3.241.481 ton.

Količina vseh nastalih odpadkov v Sloveniji po letih

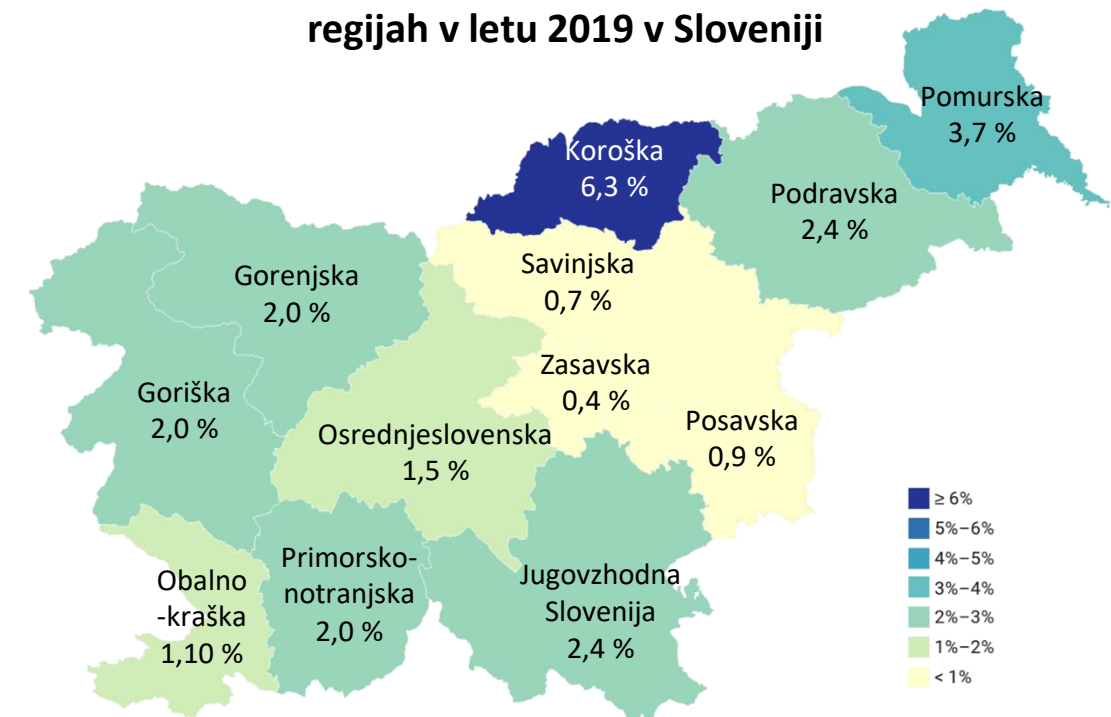

Razmerje med deležem nastalih odpadkov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih in deležem nastalih komunalnih odpadkov je bilo v letih 2018 in 2019 11 : 2.

Količina odpadkov je med letoma 2015 in 2019 narasla za slabih 63 %.

Nevarni odpadki

Delež nevarnih odpadkov glede na vse odpadke po statističnih regijah v letu 2019 v Sloveniji

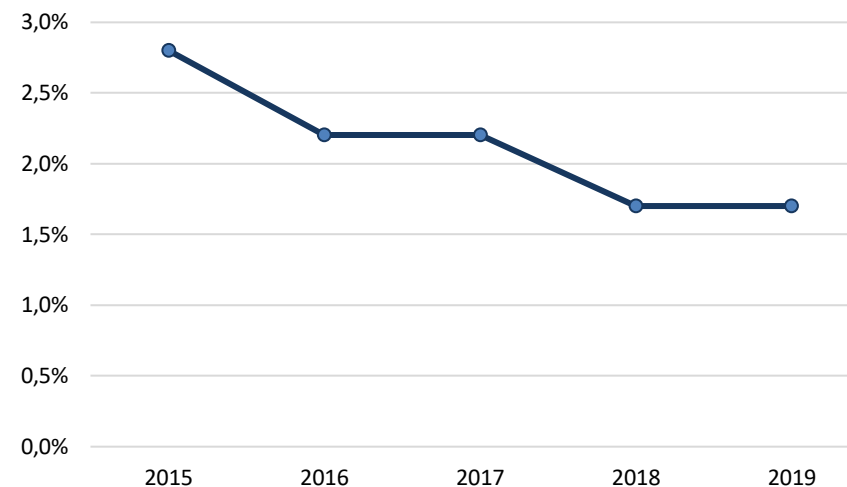

V Sloveniji v vseh navedenih letih prevladuje delež nastalih nevarnih odpadkov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih.

V povprečju je to 94,7 %. Veliko manjši delež je nastalih nevarnih komunalnih odpadkov. V povprečju znaša 5,3 %. Deleža se skozi leta bistveno ne spreminjata.

Leto	Delež nastalih nevarnih komunalnih odpadkov	Delež nastalih nevarnih odpadkov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih
2015	5,7 %	94,3 %
2016	5,7 %	94,3 %
2017	5,0 %	95,0 %
2018	4,8 %	95,2 %
2019	5,3 %	94,7 %

Delež vseh nastalih nevarnih odpadkov glede na vse nastale odpadke v Sloveniji po letih

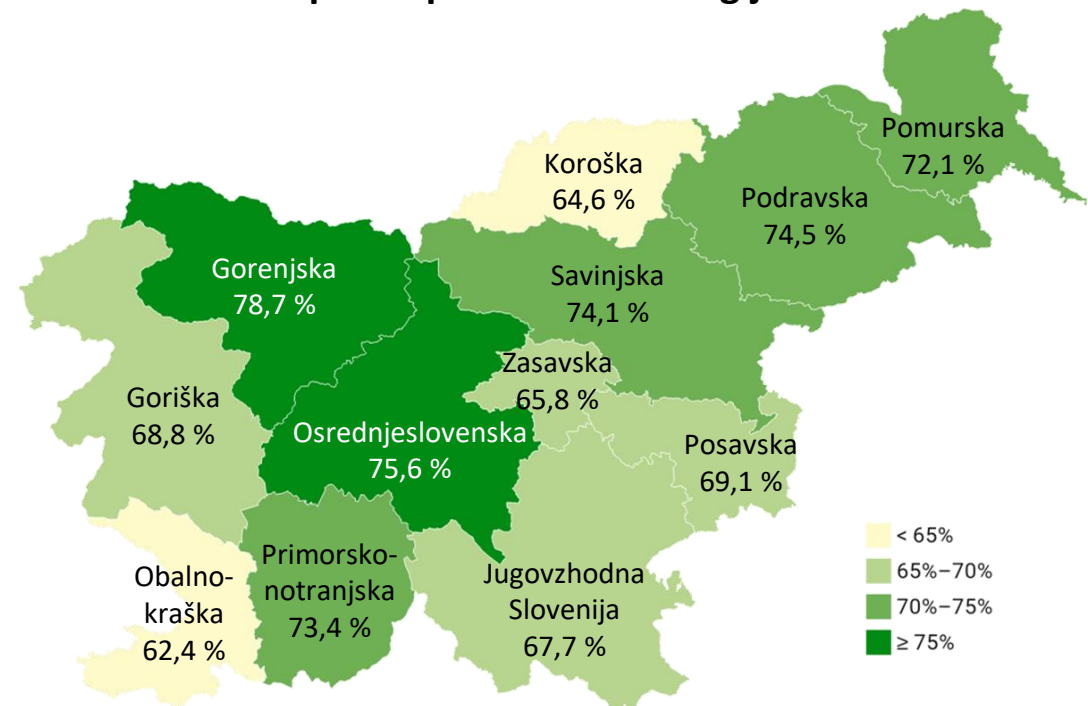
Delež vseh nastalih nevarnih odpadkov upada. Med letoma 2015 in 2019 je upadel za 1,1 %.

Največji delež nevarnih odpadkov v letu 2019 je proizvedla Koroška – 6,3 %, najmanj pa Zasavska – 0,4 %. Slovensko povprečje znaša 2,1 %.

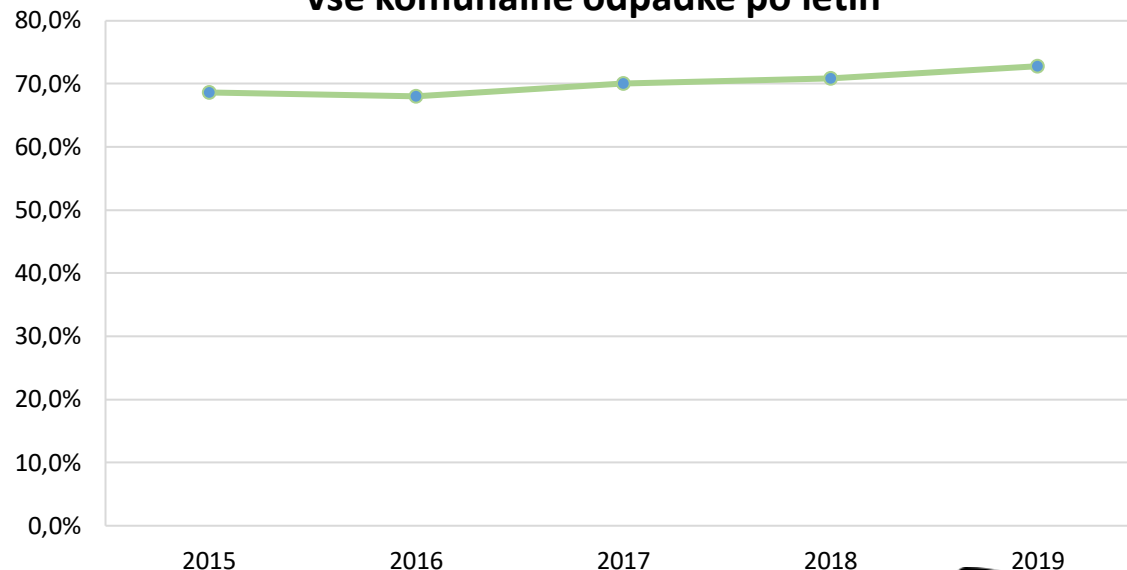
Komunalni odpadki

Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po statističnih regijah v letu 2019

Največji delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov ima Gorenjska – 78,7 %, najmanjši delež pa Obalno-kraška – 62,4 %. Povprečje znaša 70,6 %.

Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po letih

Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov narašča. Med letoma 2015 in 2019 je narasel za 4,2 %.

Količino ločeno zbranih komunalnih odpadkov predstavljajo vsi zbrani komunalni odpadki, brez mešanih komunalnih odpadkov (odpadki iz črnega oz. sivga zabojnika).

Komunalni odpadki so:

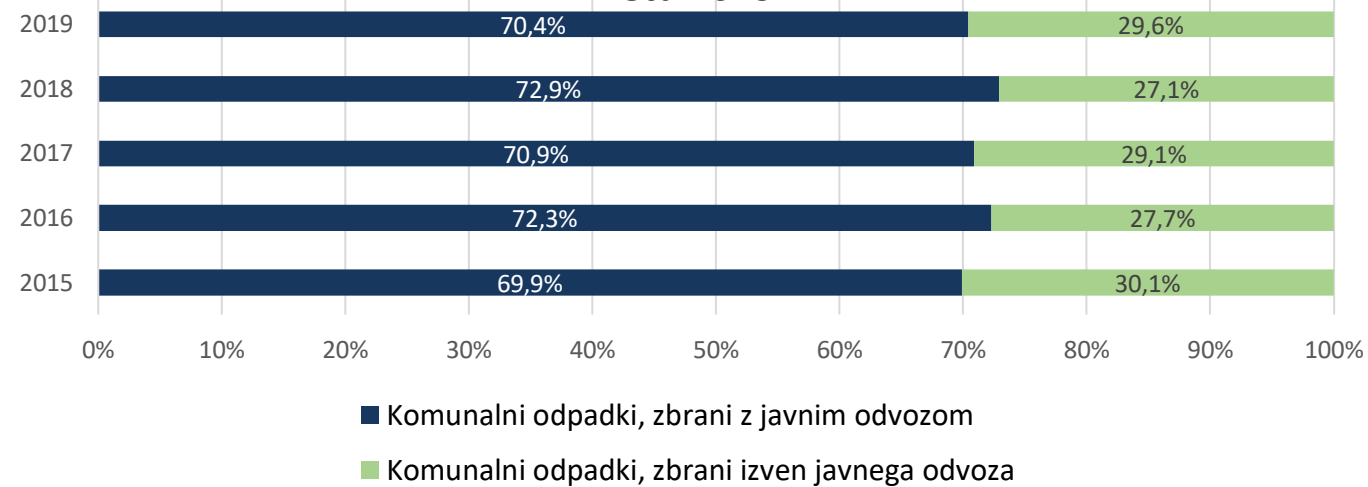
- odpadki iz gospodinjstev in njim podobni odpadki iz trgovine, proizvodnih, poslovnih, storitvenih in drugih dejavnosti ter javnega sektorja.

Količina nastalih komunalnih odpadkov zajema:

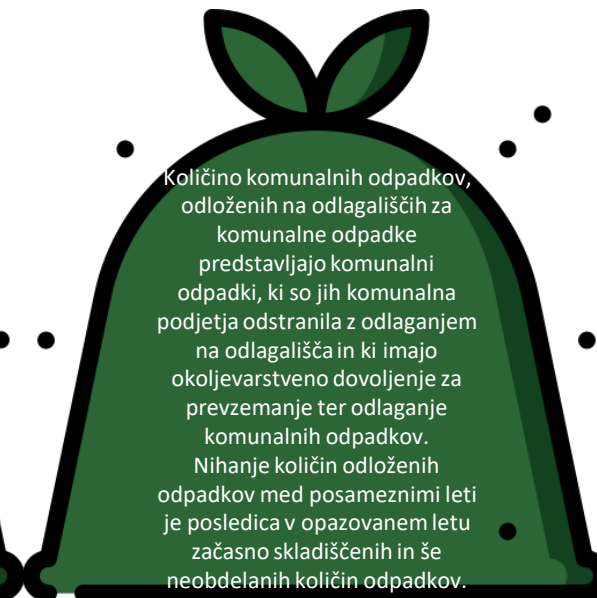
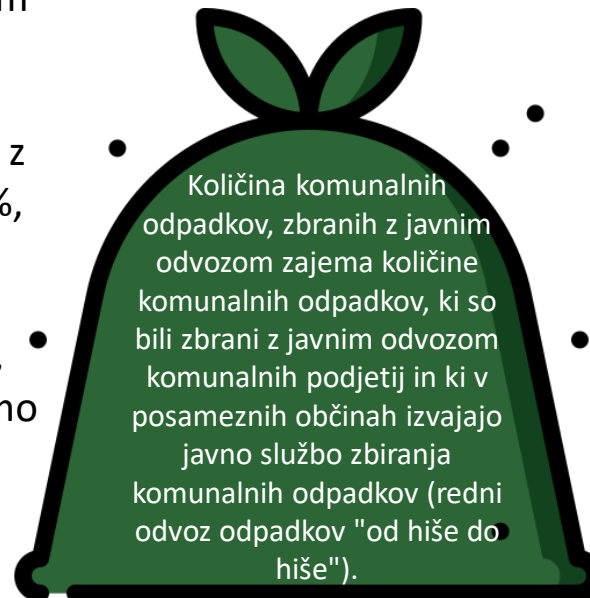
- količino komunalnih odpadkov, ki so bili zbrani z javnim odvozom ter
- količino komunalnih odpadkov, ki so bili zbrani izven javnega odvoza.

Komunalni odpadki

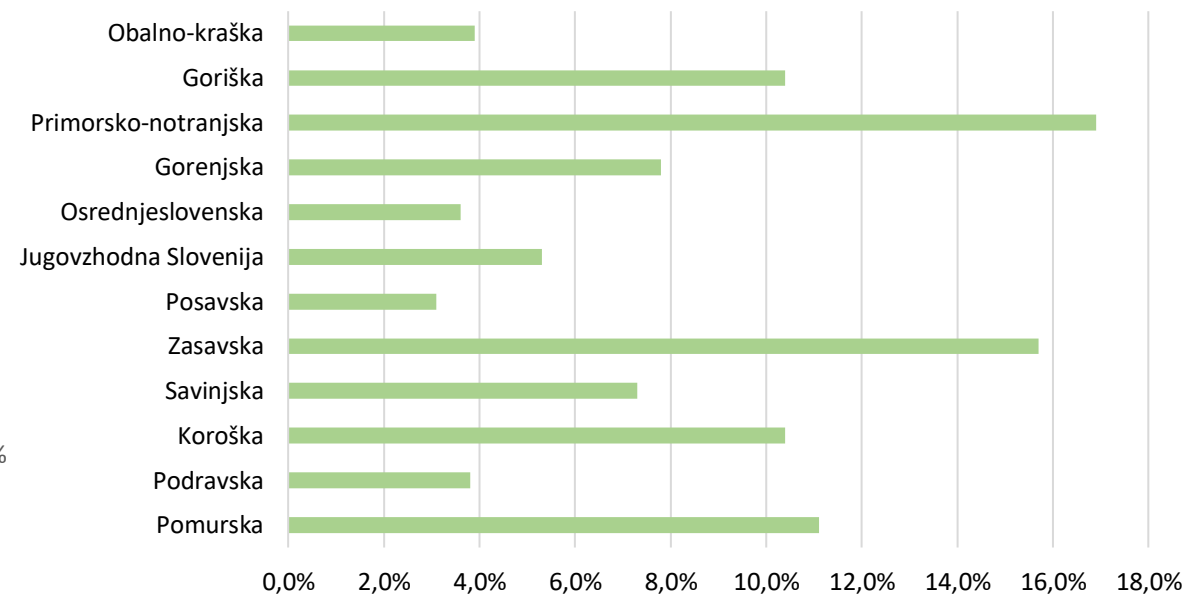
Delež komunalnih odpadkov, zbranih z javnim odvozom in delež komunalnih odpadkov, zbranih izven javnega odvoza v Sloveniji v letu 2019

Deleža komunalnih odpadkov, zbranih z javnim in izven javnega odvoza se v Sloveniji med letoma 2015 in 2019 nista dokaj spreminjala. Največji delež komunalnih odpadkov, zbranih z javnim odvozom smo imeli leta 2018 – 72,9 %, najmanjšega pa leta 2015 – 69,9 %. Največji delež komunalnih odpadkov, zbranih izven javnega odvoza smo imeli leta 2015 – 30,1 %, najmanjšega pa leta 2018 – 27,1 %. Razberemo lahko, da je delež komunalnih odpadkov, zbranih z javnim odvozom večji kot delež odpadkov, zbranih izven javnega odvoza.

Delež odloženih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po statističnih regijah v letu 2019

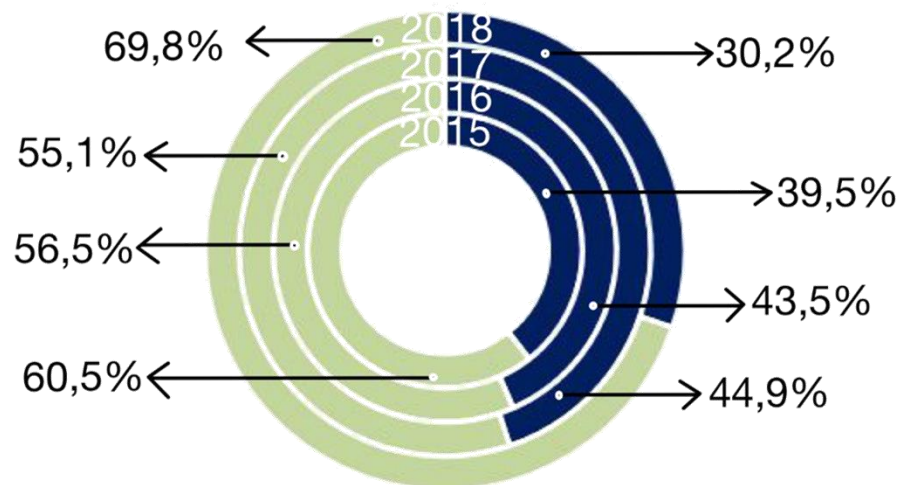
Največji delež komunalnih odpadkov proizvede Primorsko-notranjska – 16,9 %, najmanjši delež pa Posavska – 3,1 %. Slovensko povprečje znaša 8,3 %.

Finančna sredstva

Delež tekočih izdatkov za varstvo okolja za odpadke in delež ostalih tekočih izdatkov za varstvo okolja po letih

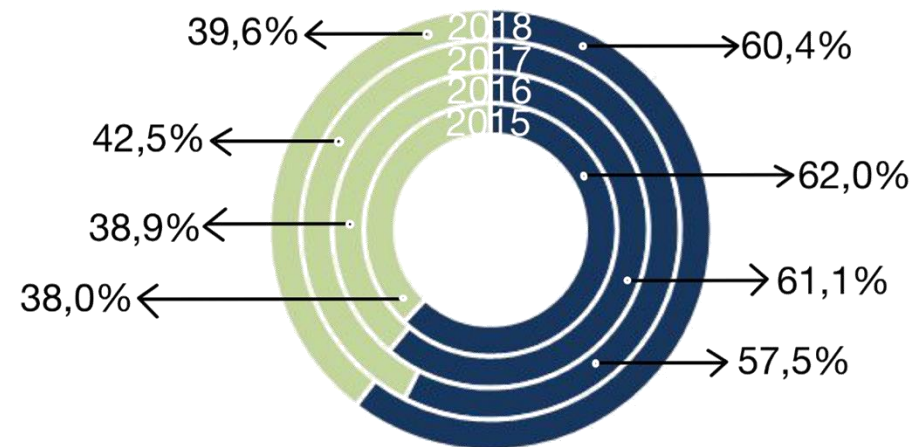
Delež investicij v varstvo okolja za odpadke in delež ostalih investicij v varstvo okolja po letih

■ Investicije v varstvo okolja - odpadki ■ Investicije v varstvo okolja - ostalo

Največji delež investicij, namenjenih varstvu okolja – odpadki je bil leta 2017 44,9 %. Najmanjši delež investicij, namenjenih varstvu okolja je bil leta 2018 30,2 %.

Investicije se porabijo za nove tehnologije ali izboljšavo obstoječih tehnologij, postopkov in opreme, s čimer preprečijo ali zmanjšajo svoj vpliv na onesnaževanje okolja.

■ Tekoči izdatki za varstvo okolja - ostalo ■ Tekoči izdatki za varstvo okolja - odpadki

Tekoči izdatki nastanejo v sklopu njihovega delovanja, npr. za vzdrževanje naprav za zmanjšanje obremenjevanja okolja, plačevanje zaposlenih, ki so vključeni v aktivnosti v zvezi z varstvom okolja, za določene storitve, kot so npr. zbiranje odpadkov, čiščenje odpadnih voda, izvajanje monitoringov in drugo.

Največji delež izdatkov, namenjenih varstvu okolja – odpadki je bil leta 2017 42,5 %, najmanjši delež izdatkov, namenjenih varstvu okolja – odpadki pa leta 2015 38,0 %.

Zaključki

Na splošno o odpadkih: odpadki se delijo na komunalne odpadke (katerih delež je med letoma 2015 in 2019 upadal) ter odpadke v proizvodnih in storitvenih dejavnostih (katerih delež je med letoma 2015 in 2019 naraščal). Količina vseh nastalih odpadkov v Sloveniji se je v tem obdobju močno povečala.

Nevarni odpadki: največji delež nevarnih odpadkov glede na vse odpadke v posamezni statistični regiji v Sloveniji v letu 2019 je imela Koroška. Ta je znašal več kot 6 %. Najmanjši delež pa so imele Posavska, Zasavska in Savinjska, vse pod 1 %. Velika večina nevarnih odpadkov prihaja iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti. Na srečo pa je delež vseh nastalih nevarnih odpadkov med letoma 2015 in 2019 upadal.

Komunalni odpadki: največji delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke v posamezni statistični regiji v Sloveniji v letu 2019 sta imeli Osrednjeslovenska in Gorenjska, nad 75 %. Najmanjši delež pa Koroška in Obalno-kraška, pod 65 %. Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke v Sloveniji je med letoma 2015 in 2019 narasel. V Sloveniji je bila v tem obdobju večina komunalnih odpadkov zbrana z javnim odvozom. Primorsko-notranjska je imela v letu 2019 največji delež odloženih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke (slabih 17 %). Najmanjši delež pa pripada Posavski (dobre 3 %).

Finančna sredstva: med letoma 2015 in 2018 se je za odpadke porabil velik delež finančnih sredstev glede na vsa finančna sredstva namenjena varstvu okolja. V letu 2017 je delež investicij, namenjen odpadkom znašal skoraj 45 %, delež tekočih izdatkov pa 42,5 %.

Meniva, da bi se o količinah odpadkov v Sloveniji moralo prebivalce bolj ozaveščati, saj bi le tako lahko količino odpadkov skozi leta zmanjšali oziroma vsaj upočasnili njeno rast. Presenečeni sva nad dejstvom, da je delež nevarnih odpadkov glede na vse nastale odpadke med letoma 2015 in 2019 upadel. Izpostavljava predvsem Koroško, ki je imela v letu 2019 največji delež nastalih nevarnih odpadkov in drugi najmanjši delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov. Prav tako se nama zdi pomembno, da ravnanju z odpadki še naprej namenjamo zadostne količine finančnih sredstev. Pri raziskovanju bi nama zelo pomagali tudi podatki o proizvodnih in storitvenih dejavnostih v posamezni statistični regiji med letoma 2015 in 2019, saj bi lahko tako bolj utemeljili rezultate najine raziskave.

Opis izračunov

1. Delitev vseh odpadkov v Sloveniji po letih:

- Delež komunalnih odpadkov: $\text{Odpadki\_1} * 100 / \text{Odpadki\_tot}$ za vsako leto posebej
- Delež odpadkov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih: $\text{Odpadki\_2} * 100 / \text{Odpadki\_tot}$ za vsako leto posebej

2. Delež nevarnih odpadkov glede na vse odpadke po statističnih regijah v letu 2019 v Sloveniji: $\text{Odpadki\_33} * 100 / \text{Odpadki\_tot}$ za vsako statistično regijo posebej

3. Delež vseh nastalih nevarnih odpadkov glede na vse nastale odpadke v Sloveniji po letih: $\text{Odpadki\_33} * 100 / \text{Odpadki\_tot}$ za vsako leto posebej

4. Tabela za nevarne odpadke:

- Delež nastalih komunalnih nevarnih odpadkov: $\text{Odpadki\_33\_1} * 100 / \text{Odpadki\_33}$ za vsako leto posebej
- Delež nastalih nevarnih odpadkov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih: $\text{Odpadki\_33\_2} * 100 / \text{Odpadki\_33}$ za vsako leto posebej

5. Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po statističnih regijah v letu 2019: $\text{Odpadki\_1\_22} * 100 / \text{Odpadki\_1}$ za vsako statistično regijo posebej

6. Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po letih: $\text{Odpadki\_1\_22} * 100 / \text{Odpadki\_1}$ za vsako leto posebej

7. Delež odloženih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po statističnih regijah v letu 2019: $\text{Odpadki\_1\_33} * 100 / \text{Odpadki\_1}$ za vsako statistično regijo posebej

8. Delež komunalnih odpadkov, zbranih z javnim odvozom in delež komunalnih odpadkov, zbranih izven javnega odvoza v Sloveniji v letu 2019:

- Delež komunalnih odpadkov, zbranih z javnim odvozom: $\text{Odpadki\_1\_11} * 100 / \text{Odpadki\_1}$ za vsako leto posebej
- Delež komunalnih odpadkov, zbranih izven javnega odvoza: $\text{Odpadki\_1\_12} * 100 / \text{Odpadki\_1}$

9. Delež investicij v varstvo okolja za odpadke in delež ostalih investicij v varstvo okolja po letih:

- Investicije v varstvo okolja – odpadki: $\text{Invest\_1\_3} * 100 / \text{Invest\_1}$ za vsako leto posebej
- Investicije v varstvo okolja – ostalo: $100 - \text{Invest\_1\_3} * 100 / \text{Invest\_1}$ za vsako leto posebej

10. Delež tekočih izdatkov za varstvo okolja za odpadke in delež ostalih tekočih izdatkov za varstvo okolja po letih:

- Tekoči izdatki za varstvo okolja – odpadki: $\text{Izdatki\_1\_3} * 100 / \text{Izdatki\_1}$ za vsako leto posebej
- Tekoči izdatki za varstvo okolja – ostalo: $100 - \text{Izdatki\_1\_3} * 100 / \text{Izdatki\_1}$ za vsako leto posebej

Izračuni povprečij:

1. Delež nevarnih odpadkov glede na vse odpadke po statističnih regijah v letu 2019 v Sloveniji: vsota vseh deležev/št. deležev (12)

2. Tabela:

- Delež nastalih nevarnih komunalnih odpadkov: vsota vseh deležev/št. vseh deležev (5)
- Delež nastalih nevarnih odpadkov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih: vsota vseh deležev/št. vseh deležev (5)

3. Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po statističnih regijah v letu 2019: vsota vseh deležev/št. deležev

4. Delež odloženih komunalnih odpadkov glede na vse komunalne odpadke po statističnih regijah v letu 2019: vsota vseh deležev/št. deležev (12)

Izračuni dejstev:

1. **Razmerje:** 88 : 12 okrajšamo do 11 : 2
2. **Količina odpadkov:** $\text{odpadki 2019} * 100 / \text{odpadki 2015} - 100\%$
3. **Nevarni odpadki:** nevarni odpadki 2015 - nevarni odpadki 2015